

Sygn. akt I KO 43/21

POSTANOWIENIE

Dnia 20 września 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Siwek

w sprawie **J. Z.**

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 20 września 2021 r.,

wniosku zawartego w postanowieniu Sądu Rejonowego w O.

z dnia 24 sierpnia 2021 r., sygn. akt II Kp [...]

o przekazanie sprawy innemu sądowi równorzędnemu

na podstawie art. 37 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

przekazać sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu

w O..

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w O., na podstawie art. 37 k.p.k., wystąpił do Sądu Najwyższego z wnioskiem o przekazanie sprawy dotyczącej rozpoznania zażalenia J. Z. na postanowienie Prokuratora Rejonowego w O. z 7 września 2020 r. o odmowie wszczęcia śledztwa w sprawie o sygn. akt PR 1 Ds. [...], innemu równorzędnemu sądowi z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości. We wniosku podniesiono, iż sprawa dotyczy czynu z art. 228 § 3 k.k., którego miała dopuścić się sędzia Sądu Rejonowego w O. – A. S., co zdaniem Sądu Rejonowego uzasadnia skorzystanie z instytucji art. 37 k.p.k.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek jest zasadny.

Zgodnie z treścią art. 37 k.p.k., Sąd Najwyższy może z inicjatywy właściwego sądu przekazać sprawę do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu, jeżeli wymaga tego dobro wymiaru sprawiedliwości. Przesłanki z powołanego przepisu zostały w tej sprawie spełnione. Wskazać bowiem należy, że zmiana właściwości sądu, o której mowa w tym przepisie, ma służyć wyeliminowaniu potencjalnego zagrożenia dla dobra wymiaru sprawiedliwości związanego z faktem rozpoznania sprawy przez sąd właściwy. Zagrożenie to może wiązać się m.in. z wystąpieniem okoliczności, które w realiach konkretnej sprawy mogą wywoływać wątpliwości co do możliwości bezstronnego i obiektywnego rozpoznania sprawy. Nie chodzi tu tylko o potencjalną ocenę opinii społecznej, lecz przede wszystkim realnie istniejące podstawy do takiego twierdzenia.

Jak natomiast podniesiono we wniosku, zawisła przed Sądem Rejonowym w O. sprawa dotyczy rozpoznania zażalenia J. Z. na postanowienie Prokuratora Rejonowego w O. z 7 września 2020 r. o odmowie wszczęcia śledztwa w sprawie o sygn. akt PR 1 Ds. [...], o popełnienie czynu z art. 228 § 3 k.k., czyli zarzutu przyjęcia korzyści osobistej i majątkowej, którego dopuścić się miała ówczesna sędzia Sądu Rejonowego w O. – A. S. w sprawie Sądu Rejonowego w O. o sygn. akt VII K [...]. Już ta okoliczność prowadzi do wniosku o realizacji przesłanki z art. 37 k.p.k. w niniejszej sprawie. Nie ma przy tym znaczenia, że nie zostały uwzględnione wnioski części sędziów o wyłączenie w trybie art. 41 § 1 k.p.k., gdyż przesłanki tego przepisu mają odmienny charakter od zawartych w art. 37 k.p.k. i służą innym celom.

Nie ulega natomiast wątpliwości, że zarówno z treści wniosku, jak i akt sprawy wynika, że orzekający w miejscowo właściwym Sądzie Rejonowym sędziowie utrzymują bliskie kontakty osobiste z sędzią A. S. oraz członkami jej najbliższej rodziny, a okoliczności zawiadomienia o przestępstwie jej właśnie dotyczą.

Zakres przedmiotowego postępowania obejmuje wprawdzie konieczność dokonania oceny zasadności decyzji prokuratora, jednak podjętej w sprawie, w której podważana jest przez J. Z. legalność czynności wspomnianej sędzi. Przedmiotowa sprawa nie wyszła wprawdzie z fazy *in rem*, jednak z punktu

widzenia skarżącego istotą jej zainicjowania jest konieczność rozważenia, czy do postawienia zarzutu były podstawy czy też nie, a zarazem czy zrealizowano w całości możliwości dowodowe w tym zakresie. Oznacza to, że w odbiorze społecznym pozostawienie rozpoznania zażalenia osoby zawiadamiającej o popełnieniu przestępstwa w gestii tego Sądu, w ramach którego orzekała sędzia A. S., musiałyby być ocenione zdecydowanie krytycznie.

Okoliczność powyższa powoduje, że dla zapewnienia obiektywizmu w zewnętrznym odbiorze postępowania we wspomnianym przedmiocie, powinno ono być prowadzone przed sądem innym, aniżeli sąd, w którym sędzia A. S. pełniła służbę. Jak podnosi się w licznych orzecznictwie zewnętrzny wizerunek funkcjonowania sądów wymaga, aby unikać wszelkich sytuacji mogących stwarzać zagrożenie dla formułowania racjonalnych opinii, niezależnie od względów merytorycznych decydujących o sposobie rozstrzygnięcia danej sprawy, tym bardziej jeśli strona, ale i bezstronny obserwator określonego postępowania sądowego mógłby powziąć wątpliwości co do rozpoznania sprawy w sposób w pełni obiektywny i bezstronny.

Z tych względów orzeczono jak w sentencji, przy czym przekazanie przedmiotowej sprawy do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w O., jako geograficznie położonemu najbliżej siedziby Sądu miejscowo właściwego, uwzględnia zasady ekonomiki procesowej